

ივერიის

№ 227
შაბათი, 1 ივლისი
ნიკოლოზის
ტფილი
გაზეთის დასაბარო
და განცხადებათა დასაცემად
უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვა
გამაგრიტ. სახ. აგლოების კანცელარიის
ფოსტა განცხადებისას:
ჩვეულებრივი სტრაქონი პირველ გვერდზე
16 კაპ, მეოთხეზე — 8 კაპ.
„ივერიის“ ტელეფონი № 227

მან. კ.
6 —
5 50
4 75
3 50
2 75
1 50
შაბათი
№ 227

ის კი ხაზთან და გეულზე მისი მარია
მვილემით უბრუნდით სთხოვენიათესავთა და ნაც-
კრონ ორმოცის წირვას გარდაცვალებულის
ძვირფასის შვილის
ვეფორე ლუკას მის
საფლავისას
6 ორს ივლისს ტფილისის საღვთის პირდა-
ერიის ღვთისმშობლის ეკლესიაში.
(2-136-2)

ლი
თელი
გ ბ ს
ების სწეულებით
9-12 საათამდე.
8 საათამდე.
ქუჩა, № 27, ჯა-
(2)

პერკო
ალო
ჯის
ანი შვილისა
ენ უოველ დღე
ას გარდა
ით:
მ. — კბილის სწეუ-
ათ.
მვილი — შინაგანა
ნივში, კბი-
0-2-მდის.

პონი
ღნი
ობები)
ი ქვეყნიერე-
ან; ვინც-კი
ინგლისის ომს
ფრიკაში, იმას,
კგონება ამ შესა-
ხელი, რომელიც
არებულია სამხრეთ-
ივასთან. რუსულ
Божий“-ში შემხვ-
ვრცელი ბიოგრა-
ომლის შემოკლე-
ლოდ არ მიგვა-
თხველებსათვის.
თი ვილაც ჩაყვი-
ვლი ყმაწვილი
ს წლისა, ღურ-
არავინ მგზავრ-
ჯობდა; ხოლო ყუ-
ევდა მოგზაურების
ვის შეხედულობითა
ოვლს იწვევდა. მკუ-
რომ იგი ქლე-
ინისათვის ჰაე-
აო. მშობლებმა
იში, სამხრეთ-
იანს ყმაწვილს
ფერმა ჰქონ-

მ. ა. პოკროვსკი — შინაგანი, ბავშვებისა, ბავშვებისათვის ყვეფი-
ლის აცრა და ქიმიკ-მიკროსკოპიული
ბაა-აღლენი 10-11 საათ.
მიხაილ გედეგანი — სერ-
გებისა და წამლობა ელექტრით —
11-12 საათ.
მ. ბ. მუღინი — უფრისა, ყვლისა
და ტხვირისა — 11-12 საათ.
მ. მ. შარბელი, 12-1 ს. ში-
ნაგანი და ბავშვებისა.
მ. ნ. შატილოვი — თვალისა 12
-1 საათ.
მ. ლ. მარკავიძე — 12¹/₂ — 1¹/₂
საათ. საღმრთაქრო.
მ. დ. ბაგთაბაშვილი — სიფილისისა,
განისა და სხვადასხვა — 1¹/₂ — 2 საათ.
საღამოთი:
მ. ა. გედეგანი — ნერვებისა
და შინაგანი — 5-6 საათ.
მ. ნ. თუშანი — ღვთისა
სწეულებანი — 5-6 საათ.

და; იმედი ჰქონდათ, რომ სამხრეთ
აფრიკის ჰაერი სასწაულს მოახდენს
და ამ მძიმე ავადმყოფს გამოაკეთებ-
სო.
ეს უზადრუკი ჰაბუკი, ეს მისუს-
ტებული ავადმყოფი იყო თვით ის
სესილ როდსი, რომელსაც ეხლა
ეძახიან „ნაპოლეონს კაპისას“ და
რომლის სახელიც, როგორც ვთქვით,
მკიდრად შეკავშირებულია სამხრეთ-
აფრიკის ომთან. სესილ როდსი არის
ინგლისელის მღვდლის შვილი; მამას
დიდი სახლობა ჰყავდა და ამიტომ
ძალიან ღარიბად იყო; რასაკვირვე-
ლია, სესილ როდს აბა რა შეძლება
ქნებოდა მაშინ, როდესაც იგი გე-
მიდგან გადმოჯდა სამხრეთ-აფრიკაში.
აფრიკა სწორედ აღთქმულ ქანანის
ქვეყანად შეიქმნა როდსისათვის: ჰა-
ერმა იგი გამოაბრუნა და ჯანზედ
მოვიდა, სამხრეთ აფრიკის გულში
დამარხულმა სიმდიდრემ-კი ღარიბ-
დატაკი როდსი მილიონერად გადა-
აქცია.
სესილ როდსმა რამდენიმე ხანი
დაჰყო აფრიკაში; ტანთელობა რომ
იგრძნო, დაბრუნდა სამშობლოში და
განაგრძო ოკსფორდის უნივერსიტეტ-
ში შეწყვეტილი სწავლა, მაგრამ ვერ
შესძლო; ხველა ისევ აუფარდა, ღო-
ნე გამოეღო და ისევ აფრიკისაკენ
ჰქნა პირი, სადაც ახლაც ი დიდხანს
ღარაა.

სამკურნალოს აქვს საწოლი ოთა-
ხები და კაბინეტი ბაქტერიოლოგიურ
და მიკროსკოპიულ გამოკვლევათა-
თვის.
ფასი რჩევა-დარიგებისა 50 კაპ.,
ოპერაციები — მორიგებით. კრაოტი-
4 მ. დღე და ღამეში. ერთი კრაოტი
ღარიბთათვის უფასოა.
კუჭა, ნიკოლოზის ქუჩა, სახლი სა-
განსაშვილისა, № 21 (კანანტაის ქუ-
ჯის ბინაში).
ტელეფონი № 274.
ღირებოთი სამკურნალონი მიხაილ
გედეგანი

**პირველი პერკო სამკურ-
ნალო**
ექიმის ნავასარდიანისა
(კუჭაში, გორანცივის ძეგლის პირდაპირ)
ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ
დღე; კვირა დღეებს გარდა.
დილაობით:
მ. ა. ნავასარდიანი, 11-12
საათ. საღმრთაქრო, ვენერიული (სი-
ფილისის) და საზარდეს ავადმყოფთ
ბანი.
მ. მ. ჩიქოვანი, 9-10 საათ. სწე-
ულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერ-
ვებისა.
მ. ი. ბაბანასიანი — დილის 11
-12 ს. ქალთა და ბავშვთა სენით
ავადმყოფებს.
მ. ი. გედეგანი, 12¹/₂ — 1¹/₂
საათ. ყურისა, ყვლისა და ცხვირის
ავადმყოფობისა.
მ. პ. კარაპეტიანი 1-1¹/₂
საათ. შინაგანი და ბავშვებისა.

რასაკვირველია, როდესაც ჯერ ფიქ-
რდაც არა ჰქონდა მილიონების შე-
ქენა; იმან დაიწყო მუშაობა თავისი
ძმის ფერმაში. დიდი ხანი არ გასუ-
ლა, ხმა გავარდა, რომ მდინარე
ორანჯეს მახლობლად ზანგები აღ-
მასებეს ჰპოულობდნენ, და უფრო ბე-
რი აღმასია იმ ალაგას, სადაც ეხლა
კიმბერლიია. როდესაც ცნობის მო-
ყვარება აღეძრა, გამოიკითხა ყვე-
ლაფერი, იძია, იწვრილა და გადას-
წყვიტა: მოდი, ერთი ჩემს ბედსა
ვცდიო. მაგრამ უბედურება ის იყო,
რომ იმას არც ფული ჰქონდა, არც
ჯანის სიმრთელე შესწევდა, რა-
იმე საქმე დაეწყო. როგორც იყო,
დაითანხმა თავისი ძმა, გააყიდინა ფერ-
მა ნატალი და გასწიეს იქით, სადაც
აღმასებეს ჰპოულობდნენ. ფერმაში
აღებული ფულით ძმებმა იყიდეს
პატარა ადგილი და დაიწყეს მუშაო-
ბა. სესილის ძმა სხვა ნაირი კაცი
იყო, მას ერთს ადგილს გაჩერება არ
უყვარდა, მალე მიანება ძმას თავი,
გასწია ბედის საძებნელად სამხრეთი-
საკენ, სადაც იგი კაფრებმა მოჰკლეს;
ოცი წლის სესილი გახდა მესაკუთ-
რედ იმ ადგილისა, სადაც აღმასის
მადნები იყო.

იმ დროს აღმასის მადნების მუშა-
ობა სულ უბრალოდ სწარმოებდა.
ამოთხრილ ქებში ათი-თორმეტი ზა-
ნგი ჰმუშაობდა, ამტკიცდნენ აღმას-
სადამოაობით:
მ. ა. ნავასარდიანი, 7¹/₂ — 8 ს.
რჩევა-დარიგებისა და რეცეპტების დაწე-
რის ფასი ათი შუბრი; ღარიბთათვის უფა-
სოა; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციები-
სათვის — მორიგებით.
მ. ბ. არმანიტაძი — 11-1 ს.
გაუკეთებს სახლში მსურველთ „მას-
საქს“, აუტრის ყვავილს და გამართავს
საექიმო გემნასტრუქის ექიმების და-
ნიშნით.
დაკეტოა სამკურნალონი დოქტო-
რები მადრიანისა ნავასარდიანი.
Первая частная лечебница Д-ра На-
васардиана.
Тифлисъ, противъ памяти. Воронцову.

საზოგადოების მოქმედებას, რად-
გან ყველა მემამულეს შეეძლება თა-
ვისის მამულის პასუხის-მგებლობით
სესხი გაიტანოს უფრო ადვილად,
ვიღრე აქამდე შეეძლო ესა, და უფ-
რო შეღავათიანის პირობით.
* საერო განათლების სამინისტ-
როს შუამდგომლობა აღუძრავს, რომ
ამ სამინისტროსთან დაარსებულ იქ-
მნას საპენსია-საემერაციო კასსა სო-
ფლის პირველ-დაწყებით სკოლების
მასწავლებელთათვის. კასსა მომავა-
ლის წლის პირველ იანვრიდან და-
იწყებს მოქმედებას. ამ კასის შესა-
დგენად მონაწილეობის მიღება სა-
ვალდებულოა იმ სკოლის მასწავლე-
ბელთათვის, რომელნიც ხაზინის ხა-
რჯით ინახებიან; სხვა-მასწავლებელთ
ნება-ყოფლობით შეუძლიანთ მონა-
წილეობა მიიღონ. სამინისტრო თხო-
ულობს კასისთვის ხაზინიდან ყო-
ველ წელიწადს გადაიღოს ხოლმე
120 ათასი მანეთი და 14,040 მანე-
თიც კასის შესანახად.
* გზათა სამინისტროს აზრად
აქვს შეუდგეს რკინის გზაზედ სასა-
ნიტარო მდგომარეობის გაუმჯობე-
ლებას. ამ აზრით რკინის გზებზედ
დაწესებული იქნება განსაკუთრებუ-
ლი შტატი სასანიტარო მკურნალე-
ბისა.
* სასულიერო უწყებამ განკარ-
გულება მოახდინა, რომლითაც არა-
ქრისტიანეთ აღეკრძალებათ ხატები-
სა, ჯვრებისა და სხვა ეკლესიაში
სახმარებელ ნივთების გაყიდვა.
* გუშინ-წინ, 29 ივნისს, ვეტცელის
თეატრში, ქართულის დრამატიულის

ახალი ამბავი
* ხუთშაბათს, 29 ივნისს, დი-
ლის მატარებლით პეტერბურგიდან
ტფილისში ჩამოვიდა კავკასიის მთა-
ვარ-მართებელი, ინჟანტერიის გენე-
რალი თავ. გ. ს. გოლიცინი. რკინის
გზის სიდგურზედ მიეგებნენ: მისი
თანაშემწე, გენერალი ა. ა. ფრეზე,
ტფილისის გუბერნატორის თანამ-
დებობის აღმასრულებელი ბ. ნი სვე-
ჩინი, კომენდანტი ი. ნ. რეიტ-
რი და სხვანი.
* როგორც შევიტყეთ, ტფი-
ლისის სამეურნეო კრედიტის საზო-
გადოებას, მისის შუამდგომლობის
თანხმად, ნება მოსვლია ფინანსთა
სამინისტროსაგან სესხი გასცეს ხოლ-
მე ერთის კაცის მიერ ხელ-მოწერი-
ლის თამასუქებით. ეს ახალი უფლე-
ბა, ექვი არ არის, გაფართოვებს

ნარევეს ქვებსა, ჰყრიდნენ კალათებში,
რომელიც თოკებით ამოჰქონდით მა-
ლლა. ადგილის პატრონი სკლიდა
კალათებსა, ქვებს ჰშლიდა გრძელს
მივიდაზე და არჩევდა ქვებიდგან აღ-
მასებსა. თუმცა ასეთი მუშაობა ერ-
თობ ძნელი იყო, მაგრამ მაინც სა-
ზრდოს ცხოვრებისას ასე თუ ისე
იძლეოდა.
ძალიან გაკვირებაში იყო სესილი
პირველ ხანად. არც ხეირანი ძილი,
არც ხეირანი საზრდო იმას არა
ჰქონდა, არც იმდენი დრო მოეპოვე-
ბოდა, ამაზედ გადაეღო თავისი ცდა
და მეცადინეობა; მაგრამ ჯანი და
ლონე-კი გამოუკეთდა.
გავარდა ხმა აღმასების ქვეყნის
შესახებ და მალე ყოველის კუთხი-
დან მოაწყდა აუარებელი ხალხი იმ
პატარა კუთხეს, სადაც აღმასის შოუ-
ლობდნენ; ეს ადგილი ისე მწირია,
ხრიოკი, რომ წყლის შოვნა არ
არის; ექვს თვეში ერთხელ ცას ძლივს
გავარდება ნამი ამ ადგილებში და
თუ არ აღმასი, რომელი ოხერი მო-
ვიდოდა ამ ხრიოკს ადგილას. მაგრამ
იმედი გამდიდრებისა მძლავრი გრ-
ობა: ხალხი ვერ დააკავა ადგილ-მდე-
ბარეობის მწირობამ და მალე გაძვი-
რდა, ფასში აიწია ადგილებმა. ძველის
წესით მუშაობა შესაძლებელი აღარ
იყო: ქები ღრმად ჩაივდნენ, საშიში გახდა
შიგ მუშაობა; სხვა

ბას დიდი თანხა უნდოდა, ამიტომ
ბევრმა ადგილის პატრონთაგანმა თა-
ვი მიანება მუშაობას და თავისი ად-
გილები მიაციდეს იმათ, ვისაც მომა-
ვალი არ ამინებდა. ამით შორის იყო
როდსიც, რომელიც დარწმუნებუ-
ლიყო, რომ კარგის თანხით დიდის
საქმის გაკეთება შეიძლებოდა, ამი-
ტომ მან, რაც-კი ფული ჰქონდა,
ადგილები შეიძინა, შეადგინა პირ-
ველ მეაქციეთა საზოგადოება (ამხა-
ნაგობა) და, ამასთან დიდი ფინანსი-
ური ნიჭი გამოიჩინა. ისე ხერხიანად
წაიყვანა ამ ყმაწვილობა კაცმა საქმე,
რომ ეს მისგან შექმნილი ამხანაგო-
ბა მალე გახდა აღმასის მადნების უპირ-
ველეს მფლობელად. როდსის მიზ-
ძეით შესდგა სხვა ამხანაგობანიც,
ასე რომ მთელი მადნები ჩაუვარდა
ხელში შვიდს ამხანაგობასა და სამს
კერძო კაცსა; ამ გარემოებამ წარ-
მოებაზედ თავისი გავლენა იქონია:
აღმასი ბევრი მოგროვდა და ფასმა
დაიწია; როდსი მაშინვე მიხვდა ამას,
მოურიგდა სხვა ამხანაგობათ და შე-
ყენეს მუშაობა, რომ აღმასი ფასში
არ დაკეშულიყო.
სამის წლის შემდეგ სესილ როდს-
მა მიადწია თავისი აზრის განახორ-
ცილებას: ყველა ამხანაგობა ერთად
შეერთდა და მთელ სამს-
კის წარმოება ხელთ
დიდი ყურადღება

აზიის რეგიონის რუსულ-ქართული ურთიერთობის შესახებ წარმოადგინა "Война" კომ. კომისიის წევრებმა. ქართული წარმომადგენლები მონაწილეობას, სხვათა შორის, იღებდნენ ქ. ნიკი გაბუნია (კავარლისა, ნებეირიძისა, ბ. ნიკი ვ. აბაშიძე, გუნია და სხვანი. ორივე პიესამ კარგად ჩაიარა. დასასრულს, ზ. პ. ფალიაშვილის ხორამ რამდენიმე ქართული და რუსული სიმღერები შეასრულა. დამსწრეთ ძალიან მოეწონა სიმღერები და ხორა და მისი ლობჯიანი ხანგრძლივების ტაშის ცემით დაჯილდოვდა. საზოგადოება ბლომად დაესწრო წარმოდგენას.

ინჟინერს თ. ა. სულთანოვს შეუთმუშავებია პროექტი ქ. ბაქოვად დაბა გეროდლიამდე აშურონზედ არხის გათხრისა. გეროდლის პირდაპირ ბ. სულთანოვს აზრად აქვს ნავთ-სადგური გამართოს გემების თავშესაფრად უამინდობის დროს. პროექტი სათანადო მთავრობას გარდაეცა განსახილველად.

გუშინ, 30 ივნისს, ტფილისის მეორე განყოფილების სისხლის სამართლის მომრიგებელ მოსამართლის თანაშემწემ ბ. ნიკი ს. პ. დიკონოვმა, განიხილა-რა სოფიო არაფელოვისა და ს. გ. წერეთლის საქმე, ქ. ნი არაფელოვისა დამნაშავედ იცნო ბ. წერეთლის ცილისწამებაში და 7-ის დღით დაპატიმრება გარდაუწყვიტა; დაწერილებით შემდეგ გადაცნობთ მკითხველებს.

ნ. ს. და 8 ივნისს მოსულ სეტყვას ტფილისის მთხრა მეტად დაუზარალებია. სეტყვასა და ნიადაგის დაუზარალებია ყანები, ბაღები და კენახები ლილოსა, მარტყოფსა, ენავეთსა, წინკარსა, სამშვილდოსა, და რეთხანისა და აღბულაღის საზოგადოებათა სოფლებში. მცხოვრებთა ზარალი დიდია; ლილოს საზოგადო-

ებას მოსვლია 6255 მან. ზარალი და მარტყოფისას — 2700 მანეთისა. როგორც ტფილისის სამხარეთ-ვლელთა ინტიტუტის დირექტორი აცხადებს, წელს ინტიტუტში შესვლის მსურველთათვის ეგზამენები 26 აგვისტოს დაიწყება. ინტიტუტთან აქსებულ საქალაქო სასწავლებელში თავისუფალი ადგილი მხოლოდ 1-ლ კლასშია. ამ კლასში შესვლის მსურველთათვის ეგზამენი 28 აგვისტოს დაიწყება.

ფინანთა სამინისტროს განზრახვა აქვს რკინის გზებზე ცემენტის გადასაზიდი ტარიფი დასწიოს. ამ საქმისათვის საგანგებო კომისია არჩეული.

ტფილისის ოლქის სასამართლოს სისხლის განყოფილებაში ამ ეხმად წარდგენილია საბრალმდებლო აქტი 1899 წ. 17 ნოემბერს ძველში ჩატეხილ ხიდის გამო, რომლის დროსაც რამდენიმე ვაგონი და ორთქლიმავალი წყალში ჩაცვივდა. ამ საქმის გამო სასამართლოში არიან მიტყუდნი: კავკასიის რკინის გზის უფროსი საგზაო ხელოსანი კონსტანტინე სახურია, ამავე გზის ინჟინერ-მეხანიკოსი თეოდორე ნაველი და სადგ. მცხეთის უფროსის თანაშემწე ჯავახიშვილი. ამ საქმის გამო პროკურორს 39 მოწმე ჰყავს დაბარებული.

ქალაქის გამგეობასა და გეოლოგის ფირმის წარმომადგენელს საბჭოს მიერ დამტკიცებულს ხელშეკრულებაზედ უკვე ხელი მოუწერიათ. ხელშეკრულება ტფილისის გუბერნატორის თანამდებობის აღმასრულებელს წარედგინება დასამტკიცებლად.

როგორც "Тиф. Л."-ს გაუგონია, ამიერ-კავკასიის მომავალ ცენტრალურ საფერშლო სკოლის პროექტი და წესდება ადგილობრივს უმადლესს მთავრობას მოუწონებია.

სახურა სახელი ფინანსისტისა. დაბრუნდა კვლავ სამშობლო ინგლისში. ეხლა იგი იყო უკვე მდიდარი და ჯან-ღონით სავსე. კლექის ხსენება სადღა იყო. თვისი სიმდიდრე პირველად ასე მოიხიბარა: დაამთავრა სწავლა უნივერსიტეტში, რომელიც აუცილებელ საქიროებად მიიანდა, ამისათვის იგი, ხუთის წლის განმავლობაში, გემით მოდიოდა აფრიკიდან ინგლისში და ცხოვრებასა და სწავლას ეძღვნებოდა ხარჯავდა იმას, რასაც-კი ჰმოსულა და იძენდა აღმასის მადნებიდან კომბერ-ლეიში.

სასილ როდსი ყმაწვილობაში ჩუმი და მიუკარგებელი იყო; აგრე რიგად არ უყვარდათ ამხანაგებს უნივერსიტეტში, მაგრამ პატივის-კი სცემდნენ; მაშინვე ეტყობოდა, რომ იგი ოცნებას შეეპყრო, მუდამ დაფიქრებული იყო. მისი ამხანაგები ეხლაც იგონებენ, რომ ყოველთვის, როცა-კი როდსი წავიდოდა თავის მეორე სამშობლოში, აფრიკაში, და დაბრუნდებოდა ინგლისს, სულ იმის ფიქრში იყო, რა დიდი მნიშვნელობა ექნება, რომ ინგლისის ერის ბატონობა დაეზარდეს მთელს სამხრეთ-აფრიკის მიწა-წყალზედა. იქამდე გატაცებულიყო ამ ფიქრით როდსი, რომ პროგნამას, თავის აზრით, უზიარებდა, ხოლომე

თავის მეგობრებს, რომელნიც ბლომად ჰყავდა. ინგლის-საქსონის მოღვაძე, ამბობდა ხოლომე იგი, მფლობელობას მიწა-წყალს ხმელეთის სამს ნაწილში. იგი მდიდარი, შემძლებელი და ყველაზედ ბედნიერი ყველა მოდგმითა შორის მთელს ქვეყნიერობაზედ. ყველგან, სადაც იგი ბატონობს, მეუფობს თავისუფლება და მხოლოდ მისს სამშობლოში ჰგონობს კაცი თავის თავს კაცად.

ასე ჰფიქრობდა და სჯიდა სესილ როდსი. მისი აზრი ეხლაც არ შეცვლილა. ეხლაც, როგორც ადრევე, მას ინგლის-საქსონის მოღვაძე მიანინა რჩეულ მოღვაძედ, რომელმაც, მაშასადამე, უნდა იბატონოს მთელ ქვეყნიერობაზედ. მაგრამ სესილ როდსმა თვალნი მიამკრო ჯერ სამხრეთ აფრიკას, სადაც ბევრი თავისუფალი მიწა-წყალი იყო. ყველა ამ ადგილებზედ ერთს დროს უნდა ფრიალებდეს ინგლის-საქსონის ბაიარდია.

ოქსფორდის უნივერსიტეტში სწავლა არ აფერხებდა სესილის აზრებს, გეგმას მისის მოქმედებისას; დაამთავრა თუ არა სწავლა ოქსფორდში, მან შეადგინა პირველი ფინანსიური ამხანაგობა და რამდენიმე თვის შემდეგ არჩეულ იქნა წარმომადგენელად კაბის პარლამენტში იმ ადგილისა, სადაც აღმასის მადნები იყო. ინგლისის წინაპრებულად აგრე რი-

მიწად მოქმედებისა და სახელმწიფო-ქონებათა სამინისტრო კავკასიის სააბრეშუმო სადგურის გამგეს ნ. ნ. შავროვს სახლდარ-გარეთა ჰგზავნის მეაბრეშუმეობისა და მეფუტკრეობის ადგილობრივ განსაჯობად.

როგორც ხმა ისმის, მთავრობას განზრახვა თურმე აქვს ზოგიერთა სამრეგლო საეკლესიო სკოლებთან განსაკუთრებული გალობის კლასები გახსნას, სადაც მრევლს შეეძლოს საეკლესიო გალობა უფასოდ შეისწავლოს.

როგორც მცხეთიდან გვატყობინებენ, მცხეთის ტაძრის შეკეთებას ამ დღეებში შეუდგებიან თურმე.

მოსკოვის საიმპერატორო სასოფლო-სამეურნეო საზოგადოებას უთხოვნი კავკასიის საიმპერატორო-სასოფლო სამეურნეო საზოგადოებისათვის, რომ შემწეობა აღმოუჩინოს მას 1900 წლის შემოდგომაზედ ქალაქ მოსკოვში განძრახულ ცხენის გამოფენის შესახებ ცნობების გაცეცელებაში. ეს გამოფენა გაიხსნება ოქტომბრის პირველს რიცხვებში და განგრძელდება 5 დღეს. უმთავრესი მიზანი ამ გამოფენისა ის არის, რომ გაუადვილოს მეპატრონეთ გასაღება ყოველგვარ ჯიშის ცხენებისა, როგორც მუშა, აგრეთვე საწინებელ ცხენებისა.

ბარის-ოსეთი (გაგაკავს მარხა). მაისის თვემ სრულად და თბილისის ვრთმას გვრამ სულ წამებთ გაძარა; ამის გამა ხალხს სამინჯება დასაფრცხ-დასაფხინა დაჩხა. ასლა-კი შეუდგნენ მიმინდის თახხას, მაგრამ დღეობა მუშა ძიბელ ძეგნა. ვერ-ჯერობით სამინდის მოხაკნელს დღეობა ფასა ოთხ-მხანაგან ოთხ უხალ-თუნზედ აუდა. მთიანე-შეკლი უსათუოდ მანუთ-სასკეკამდე აუა. დღეობა მუშის სიმეგრას მიწეა ის არის, რომ აქვთ მხარეს, მთებში, ბეგრას სხვა-და-სხვა მადნება აღმოჩნდა და მუშაობენ გარე ფასად.

გად ყურადღებას არ აქცევდა სამხრეთ აფრიკაში სამფლობელოების გაფართოებას; იგი 1806 წ. დამკვიდრდა კაპში, 1842 წ. ნატალში და აქეთ-იქით აღარ იწევედა, იმიტომ რომ ამას მოსდევდა უნაყოფო ხარკი, შეტაკება აფრიკის მევიდრ ხალხებთან. 1852 წ. ინგლისმა თავისუფლება და დამოუკიდებლობა მიანიჭა იმთ, ვინც ვაიდნენ კაპიდან და დაფუძნეს ვალს გაღმით ტრანსვალის რესპუბლიკა; ორის წლის შემდეგ ორანეს და ვალის მდინარეთა შორის სხვა ახალმოსენეთ მიიღეს დამოუკიდებლობა. ინგლისმა თან-და-თან თავი მიანება და არაფერს ინტერესს არა ჰხედავდა ამ ქვეყნებში. მაგრამ უცბად ელდასავით გავარდა 1870 წ. ხმა აღმასების მადნებისა; ინგლისი მთლად შეირუა, აეშალა მადა აღმასების მოპოვებისა და შესცვალა აზრი აფრიკის მწირ ადგილების შესახებ. აღმასის მადნები ინგლისის სამფლობელოთა გარემე მდებარეობდა; ამ მადნებზედ ვახაცხადეს თავისი უფლებანი ორანეს და ტრანსვალის რესპუბლიკებმა. ინგლისმა ხერხი მოიგონა; სცებაზედ გამოიყვანა ვილაც იქაური თავადი, რომელმაც გაიაცხადა თავისი მფლობელობა ამ მადნებზედ; დაიცვა ამ თავადის უფლებანი, მიიღო იგი თავის მფარველობის ქვეშ, შეისყიდა მისავნ

ხუთშაბათს, 27 ივნისს, ალექსანდროვის ბაღში, ნაშუადღევს 4—5 საათზე შემოსვლია ხალხი ერთს საწყალს გლეხს სოფ. მუზრანის მცხოვრებს ჩიკაძეს. ჩიკაძესთვის ვილაც თავი კეტით გაუტეხა, საწყალს ცხვირ-პირიდან სისხლი ჩამოსდომდა; შეწუხებული ხეზე მიჰყუდებოდა და არ იცოდა საითკენ წასულიყო და ვისთვის მიემართა; ჩიკაძეს ერთი ვილაც გაიძვრა გვერდში ამოსდგომდა და ეუბნებოდა, არა გიშავს-რა, ორს მანეთს მოგცემ, კარგი სამი მანეთი იყოს, შენ საწყალი კაცი ხარ, ეს ფული შენთვის კარგია და მაგითი კიარა დავიშოვებარაო. როგორც აღმოჩნდა, ეს ვეპატრონი ამხანაგი ყოფილა იმისა, ვისაც ასე ჩიკაძესათვის სულ უბრალო მიზეზისა გამო კეტით თავი გაუტეხია; და ეხლა ორი-სამი მანეთით ითათბირებდა. ამას ყურადღება მიაქცია იქ მდგომმა ხალხმა და დაუძახა პოლიციელს; პოლიციამ მაშინვე შეისყრო და წაიყვანა ის, ვისაც ჩიკაძესთვის უცემა.

დაბატ სოფელი

(მოწერილი ამბავი)

სოფ. დიდი მნაბეთი, (ტფილისის მაზრა). 27 ივნისს, დიღის 4 1/2 საათზედ, აქ სასაწყალა ამბავი მოხდა: დიღის კნაკეთას მცხოვრებმა ლეკან და ნდუაშვილმა კეტით მოჭკა თავისივე ლეკ. ეს შეკულებმა სე მოხდა. 24-დან 27 ივნისამდე ლეკან და ნდუაშვილს რადან დაემართა; დიღით სადამდე დადგრემილი დადიდა, კეტით უფურება ეგებას და მუდამ თავისთვის რადანს ბუტბუტება, — ეტყობოდა, რომ სრულს ტყუაზედ ადარ იყო. 27 ივნისს ლეკანი დიღით ადრე ბაღში წავიდა. რამდენიმე ხნის შემდეგ კეტით ხელში ბადადგან დაბუნდა და ხმადალა ჰგებოდა: უნდა მამა და სხვა ნათესაებმა მოეკლათ. გზაში დედა შეპხება, რომელმაც შეწესა დაუწეა, კეტით დაბედა და დაწახნადიო. და ნდუაშვილმა დაწახნაბის მაკერ ორჯელ მაგრამ შემოჭრა კეტით დედას, რომელიც იქვე წაიჭრა და 1 1/4 საათის შემდეგ გარდაიცვალა კადვრ. მოცუკანდენ შეკულებას მამა გიგოგა, სიმეკა — ლ. მედიკამილი და სატქის შინაშეკადა, მაგრამ

ეს ადგილები ბ. ორანეს რესპუბლიკას ხელი დაახანინა, მკირე ფული მისცა და ჩააჩუმა. 1877 წელს ხომ იქამდე მივიდა ინგლისის მეცადინეობა, რომ ტრანსვალის დედა-ქალაქ პრეტორიაში თვისი დროშა ააფრიალა. მაგრამ ვაგიდა ოთხი წელიწადი, ბურების აჯანყების შემდეგ, ინგლისმა ცოტა ოდნავ შესცვალა თვისი ბატონობა ბურებს შეღავათი მიეცათ.

ასეთი საქმეთა მდგომარეობა ჰაუფვედა იმ დროს, როდესაც სესილ როდსი მოჰყვა კაბის პარლამენტში. აქ ის ცხარე დამცველი და მფარველი იყო გავრცელების პოლიტიკისა, იგი ოცნებობდა შეედგინა ერთიანი მძლავრი ფედერაცია სამხრეთ-აფრიკის ქვეყნისა ინგლისის დროშის მფარველობის ქვეშ. მხოლოდ თერთ-კანინ ხალხებს სამხრეთ აფრიკისა შეაფრთხეს რამიმ ძალუმი კავშირი, მხოლოდ მაშინ დაიბადება პოლიტიკური ცხოვრება სამხრეთ-აფრიკისა ამბობდა სესილი როდსი.

— შეხედეთ ერთი სამხრეთ-აფრიკის რუკას, უთხრა ერთხელ პოლიტიკოსს მოქმედთავას, რომლის მომხრობაც უნდოდა, და თქვებ დიანახეთ, რომ სამხრეთ-აფრიკის საქმეთა ვითარება მოქსოვილია სხვა და სხვა უთანასწორობათგან; ყოველივე ერთმანეთშია არეული; ახალ-

ლეკან და ნდუაშვილმა კეტით მოჭკა თავისივე ლეკ. ეს შეკულებმა სე მოხდა. 24-დან 27 ივნისამდე ლეკან და ნდუაშვილს რადან დაემართა; დიღით სადამდე დადგრემილი დადიდა, კეტით უფურება ეგებას და მუდამ თავისთვის რადანს ბუტბუტება, — ეტყობოდა, რომ სრულს ტყუაზედ ადარ იყო. 27 ივნისს ლეკანი დიღით ადრე ბაღში წავიდა. რამდენიმე ხნის შემდეგ კეტით ხელში ბადადგან დაბუნდა და ხმადალა ჰგებოდა: უნდა მამა და სხვა ნათესაებმა მოეკლათ. გზაში დედა შეპხება, რომელმაც შეწესა დაუწეა, კეტით დაბედა და დაწახნადიო. და ნდუაშვილმა დაწახნაბის მაკერ ორჯელ მაგრამ შემოჭრა კეტით დედას, რომელიც იქვე წაიჭრა და 1 1/4 საათის შემდეგ გარდაიცვალა კადვრ. მოცუკანდენ შეკულებას მამა გიგოგა, სიმეკა — ლ. მედიკამილი და სატქის შინაშეკადა, მაგრამ

კრუს

— ახსნადა აქვთ მარხვამი შეტყობურ. შენები, როგორც ლიკები ტრანსვალითა უფლებდნენ სახლებულნი ასეთი ახალშენი რომელსაც ბა აქვს, — ყოველ მეორის გვერდი და სხვა ნაწილს ქოს საძინელოა. მაგრამ, მე მგონი, ეს ბას ვასაღები; როცა-კი იბატონოს ვიხუფლოს შიდა ადგილები და მატაელეს გეგმა როდსის გასაოცარ სიმამაცედლას, მაგრამ როდსთავამოდებით ამტერთი სახსარი, რომცაში შესდგეს ფედეს აზრიოა; უმთავრამ აზრის განხორცეგნდა პოლონდის ლიკების ეკვის თვალრამ როცა ამ რესპუბლიკით შემოიჭრა ახალშენებო, ამბავშინ ძალა უნდა ეყოლა აღმდეგობისაო.

(შემდეგ)

ვაშინგტონი. სტატუს-სეკრეტარმა გემა და გერმანიის ელჩმა ხელი მოაწერეს პირობას, რომლითაც გერმანიისგან შეტანილს საქონელს ისეთისავე საბაჟო შეღავათით გაატარებენ, როგორც სხვა ქვეყნებისას. მაკინლეი მალე პროკლამაციას გამოსცემს იმის შესახებ, რომ შემოსავლიანი ტარიფი იქნას შემოღებული.

იოკოჰამა. კაბინეტს ყოველდღე ბეჭობა აქვს; როგორც ფიქრობენ ლაპარაკი იმის შესახებ უნდა იყოს, რომ ჩინეთში ერთი დღისადაც კიდევ გაგზავნონ.

ვაშინგტონი. ადმირალის რევიზიის დეპუტე ჩიფუდგან, 27 ივნისს მოსული: „გუშინ აქ მოვიდეთ. ქვეითა მეცხრე რაზმის ორი ბატალიონი და ერთი ბატალიონი საზღვაო ქვეითა ჯარისკაცები ნაპირზედ გადმოვიყვანი, რომ ტიან-ძინში წავიდნენ. ეს არის სეიძურის ცნობა მივიღეთ ტიან-ძინიდან, რომ უტხოველი დიდად შევიწროებულნი თურმე არიან.“

მენა. სადგურ ბიზნესის მახლობლად გულის სივანიერით უცხად გარდაიცვალა იტალიაში მიმავალი რუსეთის ვიცე ადმირალი ფედოტოვი. გარდაცვალებულს ოდესსაში მიასვენებენ.

პეტერბურგი. „მთავრობის მოამბეში“ დაბეჭდილია: „უსსურის ნიკელსკიდან იუწყებიან 22 მაისს, რომ ხმა დადის, ვითომ მუკდენში საფრანგეთის ეპისკოპოსი მოუკლავთ და მისიის შენობა დაუწყვეთ.“

ტიანძინი. წრეს გადასულად გაზვიადებული მითქმა-მოთქმა გავრცელებული, ვითომ ტელინში ბოქსერების მძარცვავ-მხოცავი ბრბონი გაჩენილიყვნენ და ხარბინში ავიტატორები აქეზებდნენ ხალხს. ჩინეთის ტრავანკოვანმა ტელინში განცხადება გაუგზავნა რკინის გზის ნაწილის უფროსს, რომელშიაც მცხოვრებთ ეცნობებათ, რომ ბოქსერები და მათნი მიმდევარნი სიკვდილით იქნებიან დასჯილნი; ფაქტურად-კი ბოქსერების წინააღმდეგ არავითარ ღონისძიებას არ ხმარობენ. აჯანყებულთა ბრბოვებმა ჩინეთის ქვეანახშირის მალარობებში მომუშავე ინგლისელები აიძულეს, რომ აქედან წასულიყვნენ. როგორც მიღებულ ცნობებიდანა სჩანს, გირინში დიდი შიში თურმე აქვთ. ამბობენ-აღელვებას დღე-ღამეზედ მოვიდნენ. რკინის გზის ტელეგრაფი სამხრეთისკენ დაზიანებული იყო; ახლა გააკეთეს.

ახალი წიგნები

რედაქციამ მიიღო „ქარი“ ანუ საქართველოს შესანიშნავის მეფის თამარისა და მის მეუღლის დავით მეფის ქება, თქმული გრიგოლ ჩხარუხაძისაგან XII საუკუნეში, გამოცემული ზ. კიკინაძის მიერ. პირველად გრ. ჩხარუხაძეს თხზულებანი 3. იოსელიანი გამოსცა 1838 წ. ქ. ტფილისში, მეორედ—1882 წ. ზ. კიკინაძემ და მესამედაც ცხლა. გამოცემული აცხადებს, რომ იგი იოანე შავთელის ნაწილის გამოცემასაც აპირებს, ხოლო შემდეგ პროფესორის მარტის წერილს შავთელის და ჩხარუხაძის ნაწილების შესახებ.

წიგნი სუფთად არის გამოცემული, შეიცავს 48 გვერდს და ჰღირს 20 კაპეკად.

ქართულის მისი საუნჯის მასალა (შემდგომი)

ტაბაკა მხალი—მხალია. ქართ. ტაბაკი—ციხირი, ГОРИЗОНТЪ, ფშ. ჩუბ. ხსნის: „ვარსკვლავ მორბედი, რომელიც დამე გამოჩნდება და თანავე გაქრება.“ *) ტაფობი—ჩაფარდნილი დაბალი ადგილი ტყეში მავლიან ბალახანი. ფშ. ტილუტა—სენია ერთგვარი, მომეტებულიად ფეხისა და ხელის გულზეში დამართებათ ხოლმე, შიგნით კან ქვეშ საშინელ კავილს და წვას გრძობს ადამიანი, წამლად ხმარობენ: ნედლს თხილის ჯოხს მოსპრიან და ცეცხლში გაახურებენ და იმით დადავებენ. ფშ. ტინა (ჩილხორტი?)—მკებრის მოშორება. ქარ. ფშაურად—ხილვა. ტილუ, ფშაურად ტილუნა—შავ-შავი ბიჭი. ქარ. ტლაქუნი—კაცი როცა უბელო ცხენზედ ზის, ფეხები ძირს ეტლაქუნება. ქარ. ტლაკი—ტიტველი კლანჭი, ან წვივი ქართ. ტმანა—რას ეტმანებენ, რას ევკრი, რას უამხანაგდებენ, როცა არ უნდინარ. ქარ. ტმუკვა—ტომბა, ტოკვა. ვირი ტმუკავს, როცა საკუდურს ამოსდებენ ხოლმე. ფშ. ტორვა—ხარბად ჭემა, ყლაპვა. ფშ. ტორი—საცემი რამე მუშტი, შიტორვა-მიტყევა. ფშ. ტიკი—ფუში, სენია ერთგვარი. ქართ. ტუნტული—სიარული უდროა-დროად. ქართ. ტუსტუსი—ბავშვების სიარულზედ იტყვიან. ქარ. ტყლარევა—თავის გამოდება, მედიდობა, დღლატვა. ქართ. უ. უამაგა—ამაგ დაუდებელი. უამაგა მამა არ იყო. ქარ. უბეური—КВАДРАТНЫЙ, ჩორსო. ქართ. უგონი—უგონი ხომ არა ხარ? გონება დაკარგული, უგონი წაველ—აზროვნობა სრულიად დაკარგვა. ფშ. უგერგოლა—უხერო დამბლა კაცი. ფშ. უკმახი—უკადრისი, თვემომწინე. ფშ. უმარტისოლ—უდროოდ. ქართ. ურულგანი—ზავთიანი, ხეგს. ურძენი—ერთიანი ხეა, თეთრ-ბურუსიანი ფოთლი ასხია, წითელი ნაყოფი იცის, მთაში ჰგვარობს. ჯოხებდა სტრიან, ნაყოფსა სტამენ. ფშ. უსანდამო—უმარტო კაცი, უშხო, გულ-მიუვალი. ქარ. უსანსრო კაცი—უკილოვა კაცი, მოუკაცი, მოუხერხებელი, უთაური. ქარ. ულბი—აუგი. * ჩემს თავზედ უღბის მოთქმასა ჰირიმე მიუვა კარადა, ნუშე გამარიდებს სიკვდილი ლამაზის მოუკლავადა. ფშ. უ. შათვათი გააქვს—ზედ დაქანკალგებს, ვისიმე სიყვარულით სულ თრთის. ქართ. შარხები—კონკები, ძველ-ძველები. ფშ. შარხა — ჩამოვლევილ-ჩამოფლეთილი. ფშ. შაფხური—უხერო ტრაბანი. ქარ. შაბზურა—ტრაბანა. შეთხუმი—უსუფთა ადამიანი. ქარ. შიცი-ტრცლი—ფშა-ხეგსურეთში როცა ორი ვაჟი-კაცი დამობილდებოდა, არავსა არ ღვინოში ვერცხლს ჩაჭყდენდნ და იმას დაძლევენდნ. ამის შემდეგ ძმები ხდებოდნენ და ღლატი, ან ფიცის გატება შეუძლებელი ხდებოდა. შიხონი—ლაყბობა, ყრილობა. ფშ. ლა-ზნანდარაობა. *) იხ. „იფრია“, № 136. **) ანისთანა ვარსკვლავს ფშაში „გათ-ხოველუს“ ეძახიან. ჰქილილა და დამანა-ნაშაიც „ГОРИЗОНТЪ“-ად არის ნახმარი.

შხიტი—КРОВЯНАЯ ТЛЯ, მგონი იმერეთში ხმარობენ. ნ. ასათიანისგან გავიგონე. შხანტალი—ძალიან რბილი ქვაა, „შო-ამბეში“ დამბალ ქვას ეძახიან. 1899 წ. № IV. ფშ. შხლაქენა—ტომბა, განძრევა, შეთამაშება. ფშ. შხოველი—ფხინი, ძალიან ყოჩალი, მარჯვე. ქარ. შხრე—ქარღალა. ფშ. შხუნება—მისხმა რისავე, მიფხუნება, მიწრინტება. ფშ.

ქ. ძარაშოტი—უცებ ამოვარდნილი ქარი ფშ. ძარსალობა—ხამთარი მსუბუქად ჩაცმა, ან სიცივეში გაუფთხილებლად სიარული. ფშ. ძარსალოტი—ხაიხვია, ხაბატი, ახლა წმინდა საოთები, არ მინდინარ, არ წამოვალ, თვალში მმძარხმარტაში. ნალხური.—მსუბუქი რამე. სახსა აქვს ძარხმი—ცის ნატყხარის ქვის დანაკი. ძარჩი—რკინის იარაღი მიწის სათბრელი, წერაქვი. ფშ. ძამალალო—მთარა, წყლის სასმელი ირმის ფეხისგან განძრობი ტყავი. ფშ. ძასქასი—ქაქანი ხიცხისა ან დალაღისა-გან. ძასქანჯიელი—უშპი, მაცილი. ძაჩი—ჩანქარი, ВОДОПАДЪ, ხეგს. ძერონა—ბელუტაბა ჰგავს. ფრ. ხეგსურები ქვ რა ხას ეძახიან. ძეჩი—ცხვრის ფარის წინამძღოლი ვაცი. ფშ. ძეამბილა—ძალიან რბილი ქვაა, ხელით იტყლიტება. ფშ. ძიმუნჯი—ნიდაყვის წყვერა, ან მუშტისა. ქართ. ძირჯვა—ძახვა, ვისზედმე აუგის ლაპარაკი. ძიჩი—ქლის საქსივე კლის ნაწილია. ფშ. ძოთქოთი—ხმარობა, ხმამალა ლაპარაკი. ძორასოლა—ქორაფი ისხმს, დიდრონი მსხვილი რკაა, სტამენ ფშაში, თუმცა გემო მაგდენად არაფერი აქვს. ფშ. ძოხახი—ძველი უხმარი ქოთანა. ფშ. ან ГОРШОКЪ. ძოჩიჩი—სიმინდის ყვავილი. ქართ. ძუბლია—ხის სამარულ თავ-სახურხიანი. ფშ. ძუდ-მონდილი—შერცხენილი, აჯგინი. ძრისტეს ბალახა—ულრან ხეგებში ამოდის, გძელი მსუქანი ფოთლები აქვს, გარდგარდმო სრე და სრე გადასდევს. ფშა-ლებს სწამთ, რომ ამ ბალახზედ უცნაური ასოებით ქრისტეს ტრილი სწერიაო. ძური—ბავშვების მსუქანი გამობერილი ლოყა. ფშ. ძურტინა—თრითინა. ფშ. თ. რაზიკაშვილი (შემდგომი იქნება)

მალღობის წერილი

ქართულ დრამატულ საზოგადოების მმართველობა დიდ მადლობას უცხადებს იმათ, რომელთაც შემოსწირეს ზემოხსენებულ საზოგადოებას წიგნები და ტან-საცემელი: ბ-ნ ივანე როსტომაშვილს, რომელმაც შემოსწირა შემდეგი ქართული წიგნები: მეთეზის შვილი, შრომა და სიმდიდრე, როლანდი, დროა გონს მოვიდეთ, ფუტარი, ლინჰარდი და გერტრუდა, სტუნია ციყვენია, ფიფილიხაიის ისტორია—ბოკლისა, შიო თავადი, როგორ სცხოვრობენ ჩინელები, ცხენის წურბელა, მაჰმადი, დარვინიზმი (1 და 2 ტომი), სიფთხილეს თავი არ სტყვია, აღზრდა შვილისა, სწავლა-განათლების ისტორია, ტყის გონიერი მოვლა-მოშენება, ქართული ანბანი, საბოსტენ მცენარეები. საქონლისათვის ბალახები, სოფლის მოღვაწენი, ვენახების გაშენების ახალი წესი, ჩვენს ქალებს, მეექვსე ნომერი, Новая постановка педагогическаго дѣла, ქართველთა ტომი (აღბომი), საყმაწვილო სახუჭარი, პირველი ოთხი წიგნი რუსულ-ქართული ლექსიკონისა, სულ

32 წიგნი; ბ-ნ პეტრე ყიფიანს, რომელმაც შემოსწირა ფრანგულს ენაზედ: ჩრდილო-თხზულება სკრიბინა სურათებით, ელფორდ დე მუსე (ორი ტომი); და ბ-ნ გრიგოლ ადამის ძეს ყარანგოზის, რომელმაც შემოსწირა ტან-საცემელი: ორი ქართული კაბა, ორი ქართული განიერი შალვარი, ერთი აბრეშუმის ახალუხი, ერთი პერანგი აბრეშუმის გულისპირით და ერთი ტრიკო.

ქართული დრამატულის საზოგადოების გამგეობა

წერილი რედაქციის მიმართ

ყოველდღე უსამღვდელოესი ალექსანდრე ეპისკოპოსის ლოცვა-კურთხევით ნებართვა მივიღე ზემო ჩინათის სამრევლოში დავარსო უფასო სამრევლო სამკითხველო ჩემს ხარჯითა და სხვა კერძო შემოსწირვებითა შემწეობით. მივმართავ ქართველს საზოგადოებას და ჩემს თანამომე სამღვდელოებას, რომელთაც მიყრუებულის და განცალკევებულის სოფლების სწავლა-განათლებისათვის გული შესტივავთ შემწეობა აღმოუჩინონ ურნალ-განხეთების და წიგნების შემოწირვით, ან სხვა რამე შემწეობის აღმოჩენით. ამასთან მადლობას ვწირავ: ჩინათის ორკლასიან სასწავლებლის ზედამხედველს სიმონ გაბრიელის ძეს ჯორბენაძეს, რომელმაც ყაზბეგის თხზულებანი აღუთქვა სამკითხველოს, ამას გარდა იმათ, რომელთაც შემოსწირეს ფული, სახელმძღვანელო, ორი მანეთი: გერასიმე სარჯველაძემ, აგია სარჯველაძემ, ივანე სპირიდონის ძე ჯორბენაძემ, პარფენ ჯორბენაძემ, პორფირე ჯორბენაძემ, სამსონ ზენიშვილმა, ჯარისმან ჯორბენაძემ, სერგი ჯორბენაძემ, ივანე სიმონისძე ჯორბენაძემ მასალა, ორ მანეთად ღირებული.

შემოწირულება მიიღება ამ ადრესით: Вѣ м. Ланчухты, завѣдывающему Земо-Чибатской приходской бесплатной читальней, священнику Моисею Джорбенадзе.

მღვდელი სარჯველაძე

სასამართლო ცნობები.

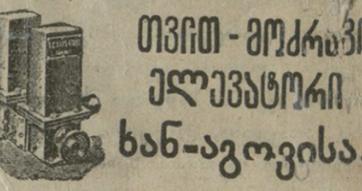
ტფილისის სამოსამართლო პალატაში შემდეგი საქმეებია განსახილველად დანიშნული: პირველ სისხლის სამართლის დეპარტამენტში: 4 ივლისს საქმე ნახარბეი შერვაშიძისა, რომელსაც კაცის მოკვლის ბრალი ედება. გიგა გელაძისა, რომელსაც სასჯ. დებულების მე-1649 მუხ. / 1 ნაწ. აღნიშნულ დანაშაულის ჩადენის ბრალი ედება.

საკომერციო კურსები

ქალუმისა და ვაჭებისათვის (წელი მეცხრამეტე) კურსების დანიშნულება ის არის, რომ სპეციალური საკომერციო განათლება შესძინოს მსურველთ, როგორც ქალებს, ასე ხალხს ვარჯიშობის შემწეობით ანგარიშის დახელოვნებულს. სწავლის გათავების შემდეგ მოწოდებანი ეძლევათ, 1900—1901 მოსწავლო წელს შემდეგი საგნები იქნება სასწავლებელი: 1) საკომერციო კანონები, 2) საკომერციო ანგარიშგება, 3) ბუკგალტერია (მარტივი, კვიცი და საბანკო), 4) ანგარიშგება საანგარიშო ჩოთქით, 5) საკომერციო მანქანა-მანქანა, 6) საკომერციო და სომასსუქო წესდებანი, 7) მსწავლო-წერა-გაგრაფი და შნაინი (исправление дурного почерка). სწავლა დაიწყება 15 სექტემბრიდან. ახლად შემოსვლილთა მისება დაიწყება 1 სექტემბრიდან, ყოველ დღე დღის 10 საათიდან თებთემემდე და საღამოს 4 საათიდან 8 საათამდე, კურსების სადგომში, სახლი ალექსანდრე ფრანკოვისა, № 9, სურგუეასა და ჯერმონტოვის ქუჩების კუთხეში. პროგრამები და წესები კურსებისა უსასყადლოდ შეიძლება მიიღოს მსურველმა კურსების სადგომში და ძმათა წოვიანოების საბანკო კანტორაში, სიონის ქუჩაზედ. ვინც ქალაქს გარეშე სცხოვრობს, შეუძლიან წერილით მიმართოს კურსების დამმართველს ზ. შ. პანუჯაანს, ტფილისს. (24—133—)

21-ივლისს საქმე ვლადიმერ კობახიძისა, რომელსაც კაცის მოკვლის ბრალი ედება. სპირიდონ და პავლე გულიტაშვილები რომელთაც სასჯ. დებულ. მე-996 მუხ. ნიშნულ დანაშაულის ბრალი ედებათ. თელა ბუგულაშვილისა, რომელსაც კაცის მოკვლის ბრალი ედება.

ბანსკალეჯან

თქიმ - მოქრპში ულუასური ხან-ავოვისა. ასეთს ელევატორს დღე და ღამ განუწყვეტლივ ააქვს წყალი თავის-თავად ქვეიდან ზევით. იგი საუცხოოვია მინდვრებისა და ბაღების სარწყავად. მსურველმა ამ ადრესით უნდა მიმართოს: Л. Е. Ханъ-Агову, Тифлисъ, Петербургская улица, № 12. (15—102—15)

Advertisement for 'საქმე' (Sakme) featuring a large illustration of a person and text describing the product and its benefits. The text includes 'საქმე' and 'საქმე' repeated in large letters, and mentions 'საქმე' and 'საქმე' in smaller text.